

Kiadóhivatal:

Báter-nyomda, Kaszinóbazár
épület

Az előfizetési pénzek és hirdetések ide küldendők.

HIRDETÉSEK

legjuttányosabb számítással,
díjszabás szerint.

Megjelenik minden szombaton.

KÖZÉRDEK

TOLNAVÁRMEGYE TÁRSADALMI, KÖZIGAZGATÁSI ÉS KÖZGAZDASÁGI ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ HETILAP.

AZ ORSZÁGOS M. KIR. SELYEMTNYÉSZTÉSI FELÜGYELŐSÉG HIVATALOS LAPJA.

Felelős szerkesztő:

BODNÁR ISTVÁN.

Bemunkatársak:

JANOSITS KÁROLY. KOVÁCH ALADÁR.

Kiadja:

BÁTER JÁNOS NYOMDÁJA.

Szerkesztőség:
Széchenyi-utca 1085. szám.
Ide küldendők a lapot érdeklő
összes közlemények.ELŐFIZETÉS:
egész évre 10 kor., félévre 5 k.,
negyedévre 2 kor. 50 fill.
NÉPTANÍTÓKNAK,
ha az előfizetést egész évre
előre beküldik: 5 kor.

Bortermelők, — borügynökök.

Évről-évre nagyobb a szekszárdi bortermelők panasza. Drágább a nap-szám, s mégis rosszabbak az értékesítési viszonyok, kevesebb a borok ára. A vidék határozottan lefőz bennünket. A homok vidék 14—17 forintjával értékesíti mustját s nálunk fejtett borért adnak ennyit, már t. i. amikor adnak.

Az idén van ugyan némi kereslet. Kevés a bor országszerte. Itt is elértük a 18—22 forintos borárakat. Sajnos azonban más bortermő vidékekkel most sem tudunk lépést tartani, mert ott még ennél is magasabban fizetik a borokat.

Mi lehet tehát ennek az oka? A szekszárdi bor bizonyára gyengébb, mint a homoki, vagy a villányi, siklósi, pécsi? Dehogy! Lapszólóink ugyan gyalázatos esigert teremnek, de másutt is van gyengébb bor, így például életben sohasem ittam kegyetlenebb vinkót, mint Tokajban, hol pedig tudvalevőleg a borok királya is terem. Más itt a baj, az, hogy a bortermelés jórészt a parasztság, tehát a szegényebb néposztály kezében van, a szegény ember pedig úgy szólván játéklabda a lelkiismeretlen ügynökök által (tisztet a kivételeknek!) eleve tájékoztatott borkereskedők kezében.

Általánosan ismert dolog, hogy már a régebbi időben sem dicsekedtünk túlmagas borárakkal. Nem egy borügynök szerzett itt tisztességes vagyont s épen ezen a réven. Valóságos kartellt kötöttek így szüret után, for-

maszerint megállapították a borárakat s mivel a legtöbb nagykereskedő mégis csak borügynökök közvetítésével szerzi be szükségletét, élet-halál urai lettek ők egész vidékek felett. Valóságos borlimitáció folyt itt, a szekszárdi bor úgy kélt, ahogy az itteni ügynök urak akarták.

S talán a helyzet most rózsásabb? Nem, sőt rosszabbodott. A könnyű siker sokakat felbátorított, megszapordtak az ügynökök, minek az lett a természetes következménye, hogy nehezebb lett az ő megélhetésük is. Szemünk előtt folyik a licitáció, amely természetesen a termelő bőrre megy. Egyes nagy borkereskedők dicsekedve mutogatják az innen kapott sürgönyöket s üzleti leveleket, a melyekben az olcsóbbnál-olcsóbb ajánlatokkal valósággal megostromolják őket. S az ügynök uraknak a maguk szempontjából igazuk is van. Elvégre élniök kell. Nagyon jól tudják még a tisztesebbek is, hogy a sok piszkos konkurrenciá miatt csak úgy élhetnek meg, ha minél olcsóbbra szoríthatják le a borárakat. Csakhogy ez által a szegény ember szájából a fele harapást veszik ki. Sajnos, az ily eljárás ellen alig lehet védekezni. A szegény embert szorítják az adóért, mindenért, adja tehát a borát úgy, ahogy veszik s azok, akiknek lapi szöllejük van, még a markukba is nevetnek. Nekik 800, 900 forintot hoz tisztán egy-egy hold *szántóföld* még így is!

Régen rámutattunk mi is már ezekre a bajokra. Sürgöttük a termelők védekezését, szövetkezését. De itt

mindenki a sült galambot várja. Pinczeszövetkezet sohasem lesz Szekszárdon.

Az egész ország sürgeti a boritaladó eltörlését is. Talán meg is történik. De sürgetnünk kellene a borügynöki foglalatosság gyökeres reformját is. Szabad kereskedelem ide és oda, avatatlan kézzel ne kotnyeleskedjék bele mindenki a más mesterségébe. Ne legyen mindenki borügynök, de aki az lesz, biztosítsuk neki a tisztességes megélhetést. Így bizonyos feltételekhez kellene kötni a borügynökösködést. Bocsánat a hasonlatért: cselédszerző, zálogházas, városi, sőt pusztai „madám” sem lehet ma már mindenki, mert a megbízhatóságra is adnak valamit. Igaz, hogy iparigazolványt kaphat, a ki akar, az iparhoz nem kell érteni, az ügyvéd lehet pék, kömives vállalkozó az asztalos, de ez sincsen jól így. Korlátozni kellene tehát az ügynökök számát s a szenzáldíjat nem az eladott hektók után 25 kr.-ban — ami egyébként minálunk forintra is felszökik, hanem a vételár bizonyos százalékában kellene megállapítani. Törvény, illetve szabályzat állapítja meg az épület tervezőjének a díját is. Kapjanak a boreladást közvetítők is bizonyos perczentet, így aztán nem igyekeznek a borárak lenyomására, mert nekik is *érdekük*, hogy a borok tisztességes, megfelelő áron keljenek el.

Ily fajta reformot azt hisszük, a boreladás közvetítésével foglalkozó lelkiismeretesebb ügynökök is szívesen látnának. Nem csak a bortermelőknek, de nekik is élet érdekük, hogy megszabaduljanak

TÁRCZA.

Messze Jáváról.

Kranitzer Ottó, az idegenek legiójában szolgáló földink levelei nyomán a „Közérdek” számára írta:

Koritsánszky Ottó. (Folyt. és vége.)

Január másodikán vettem kézhez az áthelyezési parancsot, amely szerint Willem I-be kell vonulnom. Willem I. a hegyek között fekszik. Egészen kihalt, félreeső hely, malária fészek, a gyomor bajok fő hazája.

Január 9-dikén reggel fél 8 órakor indultunk el Majelangról a keskeny vágányú vonattal négyen: három káplár (én, mint vizsgázott sergeant és administrator) és egy fuselier. Itt ott a fogaskerek segítségéhez fordult mozdonyunk, hogy könnyebben kapaszkodhasson fölfelé. Végre is sikerrel át-másztunk a magaslaton és szerencsésen megérkeztünk az Ambrava fensíkon fekvő erőd mellett épült bambusz kampamentbe.

A vár földerodtmény. 1848-ban építették, tehát nincs meg a régiséggel járó érdekessége. Jelenleg csaknem üres, amennyiben a zászlóalj, amelynek ez a tartózkodási helye, most Celebesen harcol. A vártól körülbelül 500 méternyire van a kórház, a tüzér lak-

tanya és a milaktanyánk. Ezek bambuszból épültek. Szintén kihalt valamennyi, hiányzik belőlük is két század, Celebesen van. Mi is készenlétben vagyunk, hogy az első parancsra a hajóhoz siethessünk, amely elszállít bennünket Celebesre.

Zászlóaljunk három soedanez és egy európai századból áll.

A században, amelyhez én is tartozom, 200 ember van! Ez a hadlétszám. Egy másik századnál ugyancsak van egy magyar fiú. Ő is altiszt. Valamikor (a régi jó időkben) honvéd tiszt volt.

A vár melletti kampong: Ambrava, egy kiesi hely csupán. Néhány kínai kereskedő képezi a „lakosság”-ot.

Körülöttünk mindenfelé hegyekkel szegélyezett rizs földek és műveletlenül hagyott, mocsaras ingovány van. Persze kedves ott-hon ez a Tolnában oly híres, „oltott” szunyogoknak.

A szolgálat meglehetősen nehéz, mert a sok hegy sok mászást, fárasztó menetelést igényel. Aztán meg mint „káplár úr”-nak minden napra újabb baantje van kilátásba helyezve: Ma konyhai felügyelet reggel 3 órától esti 5-ig; őrség, kutyafogó patronille; hetes, káplár felügyelő stb. stb.

De hagyom ezeket a száraz dolgokat.

Ínkább egy négy napos gyakorlatunkat írom le, amely mindeure élénkebb világot vet.

Egy hétfői napon, január 15-dikén reggel hat és fél órakor vigan utnak indultunk. Nem egyszerre indultunk, hanem szakaszonként.

Az első napon 12 paalt (18 km.) gyalogoltunk. Utunk lapos vidéken, mocsarak között vezet. Semmi változatosság sincs. Nád és rizs. Ez az uralkodó növény mindenfelé. Itt-ott, mint egy oázis emelkedik ki az egyhangúságból egy-egy kampongoeska.

Egy helyen egy hat, hét méter széles folyóra akadtunk. Hid nem volt rajta, már pedig keresztül kell jutni valahogy. A gondolkodásra sok idő nem volt. „Rajta!” És neki mentünk. Derékig gázoltunk a vízbe. De hát mi ez egy — katonának. Fél 1-re járt az idő, mikor Salatigába érkeztünk.

Mindjárt felkerestük a loerát (kísíró), kit is esengő eszközökkel rávehettünk arra, hogy egy üresen álló bambusz kunyhót kinyisson számunkra, hogy ott megszárihassuk lueskos ruhánkat.

Atöltöttünk. És teljes negligében, papesban siettünk a 33 cent. „foedingsgeld”-et (garnison helyen kijáró étkezési pénz) át venni. Aztán ugyancsak ilyen hiányos kosztumban be a városba. Ennivaló és fürdő! E

nak a hova-tovább mind-jobban elharpódzó tisztességtelen versenytől.

B.

Bartal Béla két indítványa.

Bartal Béla kir. kamarás, a kiváló nemzetgazda éles szemmel figyeli az ország gazdasági életének minden figyelemre méltó mozzanatát s bátran száll sikra a nemzet haladásához általa szükségesnek ítélt mindenemű közgazdasági reformért. Ujabban ismét két nagyfontosságú indítványt terjesztett vármegyénk törvényhatóságához, a melyek szó szerint való szövegükben a következők:

I.

Mint hogy a parlament elé terjesztett szabadhajózási javaslat azon rendelkezése, hogy az évente 1,500.000 koronát kitevő államsegélyből olyan hajójáratok is segélyeztessenek, melyek a magyar kikötőket csak időközben érintik, és melyek idegen portékát is hoznak az országba, — súlyos károsítását jelenti a magyar gazdasági érdekeknek, a mennyiben a magyar gazdától behajtott adót importprémiumná változtatja a külföldi versenytársaink javára; — írjon fel Tolnavármegye úgy a képviselőházhoz, mint a kereskedelmi és földművelésügyi miniszteriumokhoz ezen javaslat sürgős módosítása végett, az irányban, hogy az adóktól fizetett fenti 1,500.000 korona kizárólag a magyar kivitel megkönnyítésére, tehát nem a hajójáratok, hanem a hajóra rakott magyar termény mennyisége szerint számíttassék. 2. Mivel a vaskapun alatti forgalomnak adott eddigi subvencziók s a vaskapu alacsony esatorna díjai csak azt eredményezték, hogy a mi pénzünkön, a balkán államok terményei a mi terményünket úgy a Dunán felfelé Délnémetországból és a Dunán lefelé Hollandia és Középnémetországból teljesen kiszorították, — a hajózásnak segélyezése ezen irányokban is oda módosíttassék, hogy csakis a magyar gabonának a német piacra jutásának, ne pedig a román versenytársnak legyen hasznára. — Csatlakozásra hívandók fel az összes törvényhatóságok is.

II.

Sajnosan látván Tolnamegye azt, hogy

keltek megtalálása képezte legfőbb vágyunkat. De könnyen elérhettük mindkét rendbeli kívánságunkat. Ugyanis Salatiga a lovasság főszékhelye, s így, hamar akadunk kalauzoló bajtársakra.

Mihelyt jólaktunk s megtisztítottuk magunkat az út porától, megkezdődött az ör állás. Az első őparancsnok én voltam. Este 6 tól éjjel utáni egy óráig tartott a „dicsőség.”

A nappali forrósággal ellentétben, az este igen hűvös volt. A nap lementé után szél kerekedett; az összehajtott a felhőket és egy-kettőre megeredt az eső. Szinte dideregtem. Hogy ez érthető legyen, meg kell je gyezmem, hogy Salatiga jó magasán (600 méterrel) fekszik a tenger színe fölött.

Egy órákor át adom a parancsnokságot a szakasz másik káplárjának. Az egy félvérű, könnyelmű fickó. Lefeküdt a kunyhó eresze alá s rögtön elaludt, nem is gondolva arra, hogy kicsoda felelősségteljes kötelességet mulaszt el az által.

Másnap indultunk tovább, a hegyek közé. Mesébe illő tájon jártatjuk végig tekintetünket, amint mind magasabba hatolunk. Kávé kertek, kakao ültetvények között vánszorgunk [tova. Vánszorgunk, mert lábunk ólom súlyúnak tetszik.

Egy szempillantás és eltűnik a nap, el a szép vidék s mi szakadó esőben törünk előre. Szerencsénkre nem áztunk sokáig, mert

a közvélemény egy része a Szerbiával való kereskedelmi tárgyalásokban olyan álláspontot foglal el, mely a magyar gazda kárára, a szerb versenyző gazda előnyét szolgálja s csak alkalmas arra, hogy Szerbia — mint eddig — a mihozzánk beküldött terményeiért kivitt pénzünket nem magyar termények és iparcikkek, hanem külföldiekre fordíthassa, s mivel a német piac elzárása folytán gazdasági terményeink onnét ugys kiszorulnak, s mivel a povisorium azon intézkedése, hogy a szerb disznóimport Budapestre irányított, már mult évben is majdnem azt eredményezte, hogy a magyar sertés elől a magyar főváros piacza a szerb sertés javára majdnem elveszett: írjon fel Tolnavármegye a kormány és országgyűléshez az iránt, hogy Szerbiával csakis olyan szerződés köttessék, mely kereskedelmi forgalmunknak activ mérlegét, minden irányban biztosítsa. 2.) Szerbiával semmiféle állategészségügyi egyezség ne köttessék. 3.) Gondoskodjék a kormány az iránt, hogy az esetleges németországi kivitel esökkenéséhez mért kontingens csak akkora legyen, mely a magyar sertésnévelésnek Budapesten való értékesítését ki nem zárja. 4.) Mondja ki Tolnavármegye sajnálatát a felett, hogy a sajtó és közvélemény egy része egy vámháboruban, a magyar gazdaközönség álláspontjával ellentétes álláspontot foglal el. 5.) Kérje fel a kormányt, hogy eddigi álláspontjához ezen kérdésben, mely a magyar gazdaközönség érdekének megfelel — továbbra is leghatározottabban ragaszkodjék.

* * *

Bartal Béla ugyanezeket az indítványokat a vármegyei gazdasági egyesület igazgató választmányához is benyújtotta, kérve, hogy e tárgyban a választmány az országos m. gazdasági egyesülethez is írjon fel.

Gazdasági életünk szervezete.

Irtá: Kirchner József.

IV.

A mi gazdasági életünk szervezete nincsen állandó működésben, nincsen teljes működésben. Annak épen legfontosabb szerve, a melytől függ e nemzetnek, ennek

elértük a „fehér kereszt” egyik menhelyét, ahova behuzódtunk az eső elálatáig. Különösnek tűnt fel és szokatlannak e vidéken az európai kulturának ez a kis tanyája . . .

Amilyen hirtelenül jött, épp oly gyorsan el is húzódik a terhes felhő és ismét a legszebb verőfényben folytatjuk utunkat. Előttünk áll a Merbaboe, az Oengaran, arébbra a Telemajó bontakozik ki a szürkés kék ködből. Amott meg az ambarawái mocsarak ezüstössé válnak egy-egy pillanatra, amint a nap képét bennük fűröszi . . .

Aztán találkozunk az ellenséges csapattal, melyet egyik hadnagyom vezetett. A harc rövid volt. Elég heves. Utánna nem is pihenhetünk, mert rántörött volna az est. Éjjeli szállásunk 1000 méternyire volt a tenger színe felett. Főtt rizsen kívül semmit sem kaptunk. A portól, piszoktól nem szabadíthattuk meg magunkat, mert olyan hideg volt, hogy nem fűrödhettünk meg. Alvásról pedig szó sem lehetett. Tűzet rakunk, a köré kuporodtunk és tenyerünkbe hűhükölve hol a jobb, hol a bal lábunkon ugráltunk, hogy a mozgás által kissé fölmelegítsük lecsigázott tagjainkat.

Másnap reggel akadt még annyi időm, hogy megtekinttem azt az európai gazdasági telepet, amely itten elterül. Egy európai atyafi művel itt a német minta szerint egy jó darab földet. Európai növényt termel benne. Ő az első, aki zabot termelt Jáván.

az országnak egész sorsa, politikai és társadalmi egyensulya, a mezőgazdasági terményeket feldolgozó ipar, egy két jeltől eltekintve, Magyarországon nem létezik! Az a néhány műmalom, az a néhány cukorgyár, az a néhány szeszgyár még nem mezőgazdasági ipar. Egy olyan országban, mint Magyarország, a mely messze földre híres gazdagon termő talajerőiről, a mely bővében van a talajában levő nagy munkateljesítőnyű energiaerőknek, gombamódjára kellene szaporodni az ilyen ipartelepeknek.

Teljes működésben állana a mi gazdasági életünk szervezete akkor, ha összes nyersterményeinket, a mit a nemzet időkint produkál, saját gazdasági szervezetünkben fejlődött, abban élő és működő hazai ipartelepeinken feldolgozhatnánk.

Nagy bajunkra mindnyájunk előtt ismeretes, hogy a dolog nem így áll! Mert a mit ez a nemzet a mezőgazdaságban produkál, annak kevés része jut csak arra a sorra, hogy hazai ipartelepeken feldolgoztassék. Temérdek gabona, burgonya, répa, komló, fa, nyers állati bőr megy ki ebből az országból! A minek pedig idebenn kellene maradnia, a minek a magyar gazdasági élet szervezetében kellene feldolgozódnia. A helyett az történik, hogy a mi így kimegy az országból, annak nagy hányada visszatér kétakkora árral, az energia erőnek valami másfajta köntösében, tökéletesebb, finomabb formában! Ezt az átváltozást méreg drágán fizeti meg ez az ország! Nem számlálom el mennyi pénzt ad ki Magyarország évente a külföldnek lisztért, — bizony kissé furesa dolog ezt megemlíteni a nagy gabonatermelő Magyarországról; mennyi pénzt ad ki cukorért, borért, (?) pezsgőért, likőrért, paprikáért, (?) sonkáért, kidolgozott állati bőrkért, faragott faárúkért, papírért, — milliókra rug ezeken a czimeken a behozatal.

Nyugalom, pihenés sem a természetben, sem az életben nincsen! A mi annak látszik, nem az, olyan formája, olyan alakja ez csak az életnek, a mely alatt munka folyik, élet és erő működik! Talán azt hiszed, hogy télen a növényvilág élete meghalt, nincsen vegetáció? Próbáld csak megvárni az alvó rügyet, próbáld csak megcsontítani az alvó emberi szervezetet! Örökös működésben és fejlődésben áll minden, a föld felett, a föld alatt egyaránt! Absolut nyugalom nem léte.

Az egyedüli ember, aki nem a jávána k zsirján akar meghízni, hanem két keze munkájával keresi meg kenyerét.

Hat lova és husz tehene van. Ezzel műveli kis birtokát.

Innét még 300 méternyi utat kellett megtennünk fölfelé, akkor aztán megkezdődött a lefelé való ereszkedés.

A Telemajó lábánál fekvő kies kis Grabak-on át negyedik nap estéjén, nyolcz órákor fáradtan, átázva érkezünk vissza a garnizonba.

. . . . És ez a csöndes, elhagyott hely éppen megfelelő arra, hogy az ember erkölcsi „macskajaj” a fölött elmélkedjék.

Csak legalább olyan volna ez is, mint azt az éjszakát követő kaczenjammer, amelyen elfelejtettünk lefeküdni. Annak elég néhány napi szoliditás, korai lefekvés és eltűnik. Az erkölcsiiből azonban nincsen kivézető út. Ez mindig hallatja veled, az elmult éjszaka kedves, fülbemászó zenéjének zümmögését, hiába alszol, hiába vagy szolid!

Az idő megkönnyíti valaminek az elfeledését, igaz! De vannak ügyek, bajok, melyek az idő folyásával hatványozódva élnek emlékedben és sohasem felejtéd s bocsátd meg magadnak egyik másik ballépésedet. Az ennek nyomán támadt mámoros érzelem: az erkölcsi macskajaj! Jaj annak, aki ezt megismeri!

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a hányogot, vándorot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, puritok, számar-
kőhögés, skrofulozis, influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor
„Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv. J.)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletekben. — Ára évenként 4.— koron.

zik! Gondold el, mi lenne, ha a természeti erők rendszerében csak egy pillanatra megszakadna a gravitáció! Csak egy pillanatra ne állana a nehézkedés törvénye, a melynél fogva minden, a mi a földet elhagyja, arra visszahull, a mi minutiosus pontossággal igazgatja a naprendszer működését! Vagy gondold el, mi volna, hová vezetne az emberi szervezetnek oly lassu működése, ha abban nem volna minden szervnek meg az állandó működése, hanem időszakos lenne, mondjuk mára a szaglás, holnapra a hallás, holnaputánra egy másik szervnek a működése mondaná fel a szolgálatot?

Nyugalom nincs, még a halál után sem! Nincs a gazdasági élet működésében sem. Mert ha az egész emberiség, a világ gazdasági életét nézzük, azt mondhatjuk, hogy abban nincs is megállás, annak a működése örök és állandó. A javak termelése, feldolgozása és kicserélése állandó és folytonos! Annak megakadni nem szabad egy huszonnégy órára sem! A civilizáció, a fejlődés igaz, állított u. n. vámsorompókat a javak szabad kicserélésének útjába; ez csak korlátozhatja, de meg nem akaszthatja a működést. A világgazdaságban tehát nincsen megállás, termeli a javakat folyton és állandóan. Egy vámháboru talán megakaszthatja valamelyik nemzet gazdasági életének működését, a nemzet el is pusztulhat bele, de a világszabadság, az működik tovább.

Ha tehát beszélünk mégis arról, hogy ennél vagy amannál a nemzetnél a gazdasági élet pang, hogy valamelyik szerve talán épen hiányzik, nem értjük alatta, hogy az működésben egyáltalán nincsen is, hanem csak azt, hogy annál a nemzetnél nincs. Ha egy nagyobb szőlőgazdaságnak nincsen pálinka főzője, nem következik abból, hogy a törkölyt most már a szemétre lehet dobni. Ez a nyers anyag előbb vagy utóbb elfog kerülni oda, a hol további feldolgozását megtalálja. Az aztán már a szőlőgazdaság kára, ha ebből az alakátváltoztatásból, akár kémiai, akár mechanikai proceus lett legyen az, a hasznót a szomszéd, — egy idegen gazdaság huzza!

Ha tehát valamelyik szervnek a működése hiányzik a nemzetnek gazdasági életéből, úgy az bizonyosan megtalálható más nemzet gazdasági szervezetében. Eklatánsabb példát erre keresni nálunknál alig lehetne. Gyarmat állama vagyunk a szomszéd Ausztriának. Nem keressük most az okokat, miért történt ez így, szóval Ausztria a mi gazdasági életünk szervezetéből kikapcsolta az ipart! Engedtük, hogy a termő energia erők, melyek nálunk az elemi munkakifejtéseket elvégezték, tovább expandáljanak Ausztriának gazdasági szervezetében. A mit eredményezhetett volna ez az expansio itt benn a hazában, azt látjuk ma a szomszéd Ausztriának kifejtett iparából, népének vagyonsodásából és jólétéből. Még szembevetőbb ez a példa, ha Németország közigazgatási helyzetét vesszük! Klasszikus hazája a modern természettudományi elveken felépült mezőgazdasági iparnak. Nagy tőkék, szak-erők egyaránt rendelkezésre állanak az iparfejlesztés céljaira! Hogy állunk mi?

Ország-világ előtt nyíltan bevallottuk, hogy mi bizony a magunk erőiből semmire sem vagyunk képesek, hogy mi rá vagyunk utalva a külföldi tőkére. De nemcsak idegen tőkére, mert szak-erőket is idegenből kell hozni, ha beakarjuk kapcsolni gazdasági életünk szervezetébe ennek a szervnek a működését. Ez a jövő programjába tartozik, a helyzet mai képe pedig, hogy a míg körülöttünk egyéb nemzetek vagyonganak és kulturában erősödtek, addig mi egészen *leszegnyedtünk!*

Ebből a nemzeti elszegényedésből keletkezett aztán még nálunk 1-ször egy egészségtelen fajtájú *szocializmus*, 2-szor egy veszedelmes mértékű, nemzeti életünket napról-napra erőtlennítő, gyengítő *kivándorlás*.

Ez ma mostan a magyar társadalmi életnek két legnagyobb rákfenéje, a melyhez hozzávehetjük még a magyar gentry családoknak pusztulását, mely erre a gazdasági szervezetre rányomta határozott faji és nemzeti jellegét, a társadalmi, közéleti és politikai morálnak ijesztő meglazulását.

Mezőgazdasági ipart magyar gazdaságsadalom! Ez hiányzik a magyar gazdasági élet szervezetéből! Ezt ki kell egészíteni, hogy ne maradjon csonka! Ime itt van a kereskedelmi kormányzat által nyújtott kedvező alkalom. Álljanak ki, a kik hivatást éreznek magukban arra, hogy a megkezdett iparfejlesztési akcióban tenni tudnak valamit! Álljanak ki és cselekedjenek bátran és merészeu!

Gazdasági életünk szervezete satnya és egyoldalú, ha nem egészítjük ki, elpusztulhat tőle a nemzet!

Folytatjuk.

Rákóczi ünneplése vármegyénkben.

A kegyelet, hála, mély hazafias érzése minálunk is utat keresett ki, a szivekből s meggyeszerzte szép és lélekemelő ünnepegeknek volt létrehozója.

Nem volt e vármegyének egyetlen egy községe sem, hol a nagy bujdosó és hűséges társainak emlékét fel ne elevenítették volna. A hol talán nem volt nagyobb szabású külső ünnepelés, megtette egy-egy mise, istentisztelet, csendes imádság vagy iskolai ünnepség. Lélekben mindenki elzarándokolt a szent hamvakhöz, millió meg millió lélek volt a visszatérők temetési kísérete Orsovától—Kassáig s onnan tovább, Késmárkig. Ki ne érezte volna a nagy fejedelem lelkéből szétáradó isteni erőt, mely századok múlva is meg tudja dobogtatni az elfásult sziveket? A haza és szabadság szeretet ez, a magyar nemzet fenntartó eleme, hogy úgy mondjuk, éltető levegője...

Vajha a nagy fejedelemnek ne csak földi pormaradványát, de nemes, önzetlen hazafias lelkét is hazahoztuk volna!

— Az egyes ünnepegek lefolyásáról a következő értesítéseket vettük:

Vármegyénk Budapesten és Kassán.

A Rákóczi és társai hamvainak hazahozatala alkalmából Budapesten rendezett diszfelvonulásban, küldöttségével vármegyénk is részt vett. A küldöttség tagjainak egy része *Apponyi Géza* gróf főispánnak az „Angol Királynőben“ levő lakásán gyülekezett. Innen kocsival mentek a keleti pályaudvarba. Utközben hozzájuk csatlakozott a küldöttségnek az a része is, a mely a Pannóniában volt szálláson. A vármegye zászlóját gróf *Széchenyi Domokos* vitte lóháton. A zászló régi insurgens lobogó. A nyeregtagaró azonban Rákóczi korbéli volt. Tolnavármegye a küldöttségek sorában az első helyen vo-

nult be. *Apponyi Géza* főispán vezette. A küldöttség tagjai voltak: *Apponyi Sándor* gróf v. b. t. t. főkamrás mester, *Széchenyi Sándor* gróf v. b. t. t., a főrendiház alelnöke, *Csapó Vilmos* kir. kamarás, báró *Schell József* nagybirtokos, dr. *Kammerer Ernő* min. tan., *Döry Pál* alispán, *Simontsits Elemér* vm. főjegyző, dr. *Hirling Ádám* polgármester, *Hazslinszky Géza* kir. törv. elnök, *Szabó Károly* országgy. képviselő, báró *Jeszenszky György*, *Nagy István* főszolgabírók, *Sztankovánszky Imre* szolgabíró, *Tóth Károly* műszaki tanácsos, *Boda Vilmos* népbanki elnök-igazgató, *Visolyi Akos*, *Szeniczey Akos*, *Fördös Dezső* földbirtokos, *Rüll György* közs. bíró, *Tóth István Zsíkó Péter*, *Zsíkó János* gazdálkodók. A küldöttség tagjai mindnyájan diszmagyarban voltak s öt diszbe öltözött hajdu volt a kíséret.

Kassán *Döry Pál* alispán vezetésével *Szabó Károly* országgy. képviselő, *Boda Vilmos* népbanki elnök-igazgató s *Nagy István* főszolgabíró képviselte vármegyénket. Szekszárd város képviselőjében pedig dr. *Hirling Ádám* polgármester volt jelen. Nem hivatalosan ugyan, de saját lelke sugallatát követve, *Kovácsné Nagy Lujza*, polgári leányiskolai igazgató is megjelent ott, egy egy szálvirágot vitt az iskola minden növendékétől s cserébe egy-egy levelet hozott vissza nekik a Rákóczi koporsóján volt koszorukból. Poetikus, szép gondolat!

Szekszárdon.

A templomokban.

A belv. róm. kath. templomban 29-én *Wosinsky Mór* apátplebános, *Mozsgai Sándor* és *Szabó Géza* segédletével tartott gyászmisét. A templomban a felállított ravatalszépen volt virágokkal díszítve. A misén jelen volt a vármegye, az árvaszék, a kir. törvényszék, a kir. járásbíró, az ügyészség, a pénzügyigazgatóság, az állampénztár, a tanfelügyelőség, az államépítészeti hivatal, az osztálymérnökség, a városi tanács, a tűzoltóság, a főgimnázium, a polg. fiu és leányiskola és a rk. népiskolák. Mise alatt az ifjúsági énekkar énekelt régi magyar egyházi éneket. A mise végén a közönség a Hymnust énekelte.

Az újvárosi templomban dr. *Fent Ferencz* szentszéki ülnök, plebános tartotta a gyászmisét.

Az ev. ref. templomban október 28-án délelőtt 10 órakor *Borzák Endre* ev. ref. lelkész tartott ünnepi istentiszteletet. A templom szorongásig megtelt hallgatósággal, más vallásuak is nagy számmal jelentek meg.

Az isteni tisztelet a „Te benned biztunk eleitől fogva“ énekkel kezdődött. Ezután a Hymnust énekeltek el, a mely után *Borzák Endre* ev. ref. lelkész buggó imát mondott s a: „Kövessetek engemet“ igéket vévén alapul (Máté ev. VIII. 22-ik vers) szép, hazafias beszéddel áldozott Rákóczi emlékének. Végül a jelenvoltak elénekeltek a Szózatot.

A szekszárdi izr. templomban *Rubinstein Mátyás* dr. főrabbi mondott magas szárnyalású, hazafias beszédet. „A nap felkél s a nap leszáll“ igéket véve alapul, Rákóczi-ra célozva, így fejezte be nagyhatású szónoklatát:

„Miután majdnem kétszáz évvel ezelőtt lehanyatlott, ismét föltünik a nemzet egén, a nemzet jövőjébe, örökkévalóságába vetett rendületlen bizalom fényét s derűjét árasztva szét azon. A magyar nemzet szabadsága igaz ügy, s az igazságnak győznie kell, győzött most is, igazságot szolgáltatva a mártíromságnál nagyobb keserűséget szenvedett bujdosó hősöknek, s győzni fog, ha úgy kell, időtlen időkig!

Amen.“

Megérkeztek

FEKETE HUGÓ rövidáru-,

az iskolatáskák s 15 krajczártól kezdve kaphatók. Nagy raktár gyermek-harisnyákban és kötényekben

12—52

disz- és játékaru üzletében Szekszárd, Kaszinó-bazár.

Az iskolákban.

Október hó 29-én délelőtt 10 órakor a szekszárdi állami főgimnázium is lelkes ünnepet ült, a mely a Hymnus elénekelésével vette kezdetét.

Wigand János igazgató emelkedett, hazafias megnyitó beszédet mondott. Az ifjúsági zenekar a Kurucz ábrándot játszotta el nagy biztonsággal. Varga Ferenc tanár szép hazafias emlékbeszédben méltatta II-ik Rákóczi érdemeit, nagy ügyességgel foglalva össze ama dicső kor történeti eseményeit. Ezután az ifjúsági kar Bartal Kornél vezetésével Rákóczi kesergőjét énekelte el s Kiss József elszavalta Bodnár István „Rákóczi“ című versét, amelynek befejező versszaka ez:

„És ti ifjak áhitattal
Nézzetek a koporsóra,
Halljátok csak, mintha ott benn,
A nagy, a szent nektek szólna.
Szavától a föld megreszket,
Hirdet ő nagy honszerelmet,
Jelszava szent: Isten, haza,
— Szabadságunk most jött haza!

Befejezésül az ifjúsági énekkar a Rákóczi, Beresényi dalt énekelte s a zenekar nagy tüzzel a Rákóczi indulót játszotta el. A közönség egészen megtöltötte a tágas tornatermet s tapssal jutalmazta a műsor minden egyes számát.

A polgári fiúiskolában Krammer János igazgató tartott ünnepi beszédet. Az ünnepély műsora a következő volt: 1. Hymnus. Énekelte az ifjúság. 2. Beszéd tartotta az igazgató. 3. Rákóczi tárogatója. Szavalta: Klein Kálmán II-ik oszt. tan. 4. Pósa Lajos: Őt koporsó szavalta: Singer Sándor II-ik oszt. tan. 5. Rákóczi kesergője, dal. Énekelte az ifjúság. 6. Thaly K: Rákóczi nóta. Szavalta: Kálmán László III-ik oszt. tan. 7. Gyöngye violának. Kurucz dal. Énekelte az ifjúság. 8. Szaboleska, Rákóczi útja. Szavalta: König Bálint IV-ik oszt. tan. 9. Thaly K. Recrudescunt. Szavalta: Birner Lajos VI-ik oszt. tan. 10. Csinom Palkó. Kurucz dal. Énekelte az ifjúság. 11. Lévai L. Mikes. Szavalta: Wendl Károly IV. oszt. tan. 12. Petőfi S. Szent. sir. Szavalta: Major Imre IV. oszt. tan. 13. Szaboleska, Jön Rákóczi hazafelé. Hödl Gyula IV-ik oszt. tan. 14. Szózat.

A polgári leányiskolában Tatay Margit tanárnő, a belvárosi rk. iskolában ugy az ev. ref. iskolában minden tanító a maga osztályában, az újvárosi rk. iskolában, Nemes Győző, az izr. iskolában Kreutzer Károly, a Mayer-Árlov iskolában Serényi József tanító tartott emlékbeszédet, a tanulók hazafias verseket szavaltak és énekeltek.

A kath. olvasókör ünnepélyének lefolyását lapunk más helyén közöljük.

Tolnán.

Hétfőn gyászistentiszteletet tartottak, a melyen a község előjáróságán kívül résztvettek az összes egyletek és iskolák. A templom zászlódiszt öltött, a kóruson kurucz dallamu előjátékokat játszottak. A közönség befejezésül elénekelte a Hymnust, a tűzoltó zenekar pedig a templom előtt ugyanezt játszotta. Ünnepeltek az összes iskolák is.

Tamásiban.

Tamási is ünnepele. Okt. hó 29-én d. e. a róm. kath. templomban hálaadó Istentisztelet volt, melyen résztvett a kir. járásbíró-ság, az adóhivatal, a főszolgabírói hivatal és az egész községi előjáróság, valamint Tamási község hazafias lakosságának nagy része.

Bátán.

Bátán szombaton félórraig tartó harangszó jelezte a hamvak hazaérkezését. Vasárnap a róm. kath. templomban Szalczér Sándor plébános tartott klasszikus szépségű beszédet, a ref. templomban pedig Körtvélyessy Zoltán lelkész méltatta a nagy szabadsághős és társainak hazafias érdemét. Hétfőn a róm. katolikusoknál gyászmisét tartottak. Szalczér Sándor plébános beszentelte a Rákóczi cimerral s nemzeti színű takaróval ékesített ravatalt. Ezután iskolai ünnepség volt ugy a kath. mint ev. ref. iskolában. Az ünnep-

ségeken részt vett a község előjárósága is teljes számban.

Bedegen.

„A bedegi polgári olvasókör“ folyó hó 28-án este szépen sikerült „Rákóczi“ ünnepet rendezett. A körtagokat idősb Horváth Gábor üdvözölte. Ezután Somogyi Vilmos, a kör jegyzője ismertette Rákóczi életétörténetét, majd elszavalta ez alkalomra írt Rákóczi című ódáját.

Bátaszéken.

A bátaszéki községi iskola szépen sikerült ünnepélyt rendezett okt. hó 29-én. A tantestület vezetése mellett a növendékek gyászmisére a templomba vonultak. A mise végeztével fölhangzott a kóruson nemzeti fohászunk, „Isten áldd meg a magyart!“ Mise végeztével a Kossuth Lajos-utcai iskola udvarára vonultak, ahol a tanítók díszes közönség előtt Rákóczi dalokat énekeltek és szavaltak.

II-ik Rákóczi Ferenc fejedelem és bujdosó társainak emlékeztét szép beszédben méltatta Máté József igazgató-tanító, a kurucz dalokat betanította a leányoknál Harsányi Szilvia tanítónő, a fiuknál Gesztesi Péter tanító.

Pakson.

Pakson vasárnap, illetve hétfőn Isteni tisztelt volt az összes templomokban. A kath. templomban Streicher József misézett, a reformátusoknál Molnár Sándor, az ágostaiaknál Horváth Sándor esperes mondott hazafias beszédet.

Október 29-én a paksi állami polgári iskolában is Rákóczi ünnepélyt tartottak a következő műsorral: 1. Hymnus, énekelte a tanulóifjúság, Klem Kálmán tanár vezetése alatt. 2. Polgár István IV-ik oszt. tanuló elszavalta a Rákóczi álma című költeményt Veszeli Gézától. 3. Parádé György paksi állami polgári iskolai igazgató Rákóczi fejedelem és bujdosó társairól igen szép és tartalmas szabad előadást tartott. 4. Rán Antal III-ik oszt. tanuló elszavalta Mikes buja cz. költeményt Vörösmarthy Mihálytól. 5. Az ifjúság Kun Kálmán tanár vezetése alatt a Szózatot énekelte.

A róm. kath. kör tágas díszterme is teljesen megtelt díszes és előkelő közönséggel az ott rendezett Rákóczi ünnepély alkalmából.

A műsor a következő volt: 1. A dalárda a szózatot énekelte. 2. Gayer Ella k. a. szavalta a Mikes buja című költeményt. 3. Müller Károly helybeli róm. kath. káplán igen szép és hazafias beszédet tartott Rákóczi fejedelem és bujdosó társairól. 4. Spuler Margit k. a. Budapestről régi kurucz dalokat énekelte. Hangjával a közönséget annyira meghatotta, hogy minden ének számot külön meg kellett ismételnie. 5. Végül Streicher József paksi apátplébános köszönetet mondott a szíves közreműködőknek.

Kistápén.

Kistapé tolnamegyei kisközség lakossága Adamecz Gyula tisztartó s községi bíró buzgólkodása folytán szintén megünnepelte a II-ik Rákóczi Ferenc fejedelem és bujdosó társai hamvainak hazahozatalát. Okt. hó 27-én, midőn a küldöttség a drága hamvakkal a magyar földre érkezett, fél 8 órakor megkondultak a pusztai kis harangok, egy órai harangszó jelezte a hősök porainak hazájukba visszatérését.

28-án a róm. kath. népiskolában Horváth Alajos tanító a nagy számmal egybegyűlt hallgatóságnak tanulságos előadást tartott Rákóczi-ról s hazahozatala történetéről. Ezután hálaadó litánia volt, s onnan zászlókkal vonultak ki, a temető és szent keresztkehez, alkalmi vallásos és hazafias énekeket énekelvén.

29-én iskola ünnepet tartottak. Alkalmi versek és énekek váltakozva idézték fel a multnak szomorú, a jelennek pedig örvendés eseményét.

A tiszti és tanítói lakon, iskola és egyéb középületeken nemzetiszínű zászlók lengtek.

Két nap pedig teljes munkaszünet volt a községben, a mi dicséret s egyuttal fényes bizonyítéka a pusztai tulajdonosa hazafias érzésének is.

Kistapé kisközséget ugyanis gróf Zichy Aladárné urnő tartja fenn, s az egész község az ő tulajdona.

Simontornyán.

A nagy és dicső fejedelem II-ik Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak édes hazánk földjébe való eltemetése napján Simontornya község lakossága is kivette részét az országos ünnepből. A felekezetek ünnepi istentiszteletet rendeztek, hol az illető felekezetek papjai méltatták a hazajött hősök emlékét, az iskolák pedig iskolai ünnepélyek keretében buzdították az ifjúságot a nagy-növü bujdosók példájának követésére, a hazaszeretet és a szabadság iránt való lelkesedésre.

A helybeli társas körök is lerótták a dicső szabadsághősök iránti kegyelet adóját, a mennyiben az ünnepi istentiszteleteken testületileg résztvettek és helyiségeikben szépen sikerült ünnepélyeket rendeztek.

Ozorán.

Az ozorai polgári olvasókör, Rákóczi és társai hazahozatalát folyó évi október hó 27-én este 7 órakor igen sikerült társasössze-
jövettel ünnepelte meg.

Cholnoky Lajos Ozora község főjegyzője, a kör dísztagja a társasvacsora alatt magasszárnyalású, szép beszédjében méltatta az ünnepnap jelentőségét.

A társaság a „szilasi cigány“ zenekara mellett kurucz dalokat énekelve, igen kellemes hangulatban, késő éjjeli órákban oszlott szét.

Dunaszentgyörgyön.

Dunaszentgyörgy község méltóságteljesen ünnepelte meg a nagy fejedelem és bujdosó társai hamvainak hazahozatalát. Délelőtt 9 órakor a község képviselőtestülete ülést tartott, amelyen Takács Gyula főjegyző gyönyörű ünnepi beszédet tartott és indítványozta, hogy Rákóczi és társai emlékét jegyzőkönyvileg örökítsék meg és a község „főutcáját“ II-ik Rákóczi Ferenc utnak nevezzék el. Az indítványt lelkesedéssel elfogadta a képviselőtestület, valamint Jó Dömötör Károly képviselőtestületi tag indítványát is, hogy a községi főjegyző ünnepi beszéde teljes szöveggel jegyzőkönyvbe iktattassék. Az ülés után az egész képviselőtestület a templomba vonult, hol ünnepi istentisztelet volt és amelyen Kátai Endre esperes-lelkész magas szárnyalású beszédet mondott, mely után az egész ünneplő közönség a „Szózatot“ énekelte. Nyergetes Gyula ev. ref. tanító az urasztala előtt Petőfi, „Rákóczi“ című versét szavalta mély érzéssel, végül a közönség a „Hymnust“ énekelte.

Szakályban.

Október hó 29-én d. e. a róm. kath. templomban hálaadó Istentiszteletet tartottak. Este a község és a vasuti állomás fényesen ki volt világítva, a nagyvendéglőben pedig a község intelligenciája ünnepi felolvasással egybekötött bankettet rendezett, melyen a vidékről is számosan jelentek meg. A megnyitó beszédet Kovács Antal rk. plébános tartotta, ezt követte Milthényi Béla segédjegyző mély eszmei tartalmu ünnepi beszéde Rákóczi fejedelemről, majd Dévai Károly tanító adott elő sok érzéssel harmóniumon kurucz dalokat. Befejezésül Leicht Károly tanító szavalt. A banketten az első pohárköszöntőt Streicher Péter hűgyészi esperes-plébános tartotta a királyra, ezt az ünneplő közönség állva hallgatta végig. Azután az „Isten áldd meg a magyart“ énekeltek el.

Regölyben.

Regölyben október hó 29-én szintén hálaadó Istentisztelettel ünnepeleltek II-ik Rákóczi Ferenc és bujdosó társai hamvainak hazaszállítását.

A r. k. kör jubileuma és Rákóczi-ünnepélye.

A szekszárdi róm. kath. olvasókör fennállásának 10-ik évfordulója alkalmából okt. hó 28-án jubileumi ünnepélyt tartott.

A társasköröknek a közművelődés terjesztése körüli fontos szerepén kívül, a kath. kör jubileumának a kör valláserkölcsei irányába ad fontosságot. Az ál-felvilágosodottság, Istent, a hazát és minden tekintélyt tagadó irányzatok terjedése tette szükségessé, nem a felekezeti, hanem vallásos irányu egyletek alakítását, attól az igazságtól vezéreltetve, hogy hit nélkül az ember élete nyomorult tévelygés.

Es a szekszárdi r. k. olvasókör különösen megérdemli azt a nagyfokú rokonszenvet, melyben részesül azért is, mert „Imádd az istent! — Szeresd a hazát!” jelszavát a legteljesebb mértékben tartja be. Nincs az a hazafias ünnep, melyből a kath. kör részét — az elsők között — ki nem venné. Jubileumát is szerencsésen kapcsolta össze Rákóczi ünneplésével, amely ünnepélye ép úgy, mint a jubileumi ünnepély, minden rézletében fényesen sikerült.

Már kora reggel tarazak lövések jeleztek, hogy ünnepre virradtunk. 10 órakor a Szulimán György által összeállított lovasbandériummal zászló alatt vonultak fel a kör tagjai a belvárosi róm. kath. templomban tartott hálaadó szentmisére. A kör zászlóját fehérruhás lányok vették körül s a Himnusz hangjai mellett haladó menetben részt vettek zászló alatt André István vezetése mellett a szekszárdi ált. ipartestület, Völffel Ferencz és Stokinger János elnökökkel az élén a kath. legényegylet, valamint a bonyhádi, bátaszéki és faddi körök küldöttei. A misét Wosinsky Mór apátplébános, Mozsgai Sándor és Völffel Ferencz segédletével végezte.

A mise végével Wosinsky Mór mélyhatású szentbeszédet tartott, a kath. körök fontosságát s azoknak a vallási öntudat ébrentartására és az erkölcsös élet folytatására való hatását fejtegetvén. Mise után a kath. kör feldiszipített nagytermében diszünnepele volt, melyen a himnuszt és a szótat a kör énekkara adta elő igazi képzettséggel, Nemes Győző lelkes karmester vezetése mellett. Az ünnepi beszédet Wosinsky Mór, a kör egyházi elnöke mondotta, megemlékezve a most már hatalmasra fejlődött kath. körről, meghatározó szavakban beszélt a nagy Rákóczi fejedelemtől, ő, a ki szerencsés lehetett évekkel ezelőtt Rákóczi sirja felett misét és szónoklatot mondani. Szabó Géza főgyimn. hittanár, a kör ügyvezető elnöke tartott szépen megírt felolvasást a kör 10 éves múltjáról, esetelte a kör működésének főbb mozzanatait; majd Tóth Pál városi iktató elszavalta Várady Antalnak Rákóczi-ról szóló alkalmi költeményét. — Ünnepele után bankett volt, a melyen a lelkes felköszöntők egész sorozata hangzott el. Wosinsky Mór gróf Zichy Gyula pécsi püspököt, a kör fővédnökét éltette, ki áldozatkészségével a kör tagjainak kényelmes otthon teremtett. Horváth Ignác Wosinsky Móra üritette poharát, a ki rodostói ünnepi szónoklatával elősegítette a nagy fejedelem és társai halmainak hazahozatalát. Szabó Géza arra üritette poharát, hogy a kör tagjaiban mindig Rákóczi szelleme éljen, jelszavuk a hit és hazaszeretet legyen. Varga Ferencz Szabó Gézát éltette, ki éjjelt nappalá téve, fáradságot nem kímélve, odaadón működött a kör nagygyátételért, s akinek köszönhető, hogy a kör a mai napon diadalünnepet ül. Dr. Fent Ferenc szentszéki ülnök, plébános, az újvári kath. kör nevében üdvözlö a testvéregyletet, míg dr. Jozsits János bonyhádi plébános a bonyhádi kath. kör nevében hajtja meg a zászlót és kitünő beszédében üdvözlö a szekszárdi róm. kath. kört. Molnár József dr. Steiner Lajost élteti, aki szeretetreméltó egyéniségével sokakat vonzott a kör falai közé. Dr. Steiner Lajos Szabó Jánosnak, Szabó Géza jelenlevő kedves özvegyének egészségére emeli poharát. Szabó Géza K. Komjáthy Sándornak, a kör ingeny mérnökének mond köszönetet fáradozásáért. Komjáthy Sándor a ta-

gokat arra buzdítja, hogy mindenki saját tudásával, mesterségével összesegítve legyen a kör segítségére. Föglein Ferencz Szabó Gézát élteti szép szavak kíséretében. Molnár József a kör alapvetőt dicsőíti. Franek János a jelen nem levő tagok egészségére üriti poharát, míg Szulimán György érdekes beszédben emlékezik meg a kör gyermekéveiről. Végül Molnár József üdvözlö a megjelent faddi, bátaszéki és bonyhádi egyleteket. — Este a „Rodostó” látványos színmű új diszletekkel és korhű jelmezekkel került színre. A szereplők méltán megérdemlik a legnagyobb elismerést: Vendl Gyula Rákóczi szerepében hatalmas hangjával, ügyességével működött közre a siker elérésében, Hahn Annuska kellemes hangjával tünt ki s már megjelenésével megnyerte a közönség rokonszenvét. Lengyel Sándorné komoly játékával és szép énekével az elsők között foglal helyet. Taksonyi János ügyes mozdulatai, gesztusai hatást keltettek. Benze János, Bors Juliska, Susák József, Szücs Ferencz, Grósz Ferencz, Róth Sándor, Taksonyi Ferencz, Bodri Ferencz, Török József, Reiter Ferencz, Bóvári Lajos, Szulimán György török basa, Takács István, Szabó József, Támer Imre, Vesztergombi János mindnyájan elismerést érdemelnek. — A darab végeztével Lengyel Sándorné és Hahn Annuska kurucz nótái óriási mértékben megnyerték a közönség tetszését, majd az élőkép tett meglepő hatást. Élénk és általános tetszésben részesült Szendrey Józsefnek a jubileumi ünnepély műsorából kimaradt „A kath. kör 10 éves jubileumára” írt szép ünnepi ódája, melyet szerzője, kitünő szavaló képességgel este szavalt el.

Jóleső érzéssel említhető meg, hogy a kört jubileuma alkalmával gróf Zichy Nándor, ifj. gróf Zichy János, gróf Zichy Aladár, a pécsi kath. kör és a pécsi budai-külvárosi kath. kör táviratilag üdvözlöttek.

A szindarab betanítása körül az érdem Szabó Géza elnököt illeti meg, kinek különben a szép ünnep által nyújtott egész élvezet köszönhető. A fáradozásból kivették részüket még az énekek betanításával Nemes Győző, a sugó tisztének betöltésével pedig Hradek Ferencz.

VÁRMEGYE.

A vármegyei közigazgatási bizottság e hó 3-án d. e. 9 órakor ülést tart, melynek egyetlen tárgya a kivételesen behívott póttartalékosok segélyezésére az átlagos férfi napszám megállapítása.

A vármegyei bíráló választmány szintén e hó 3-án tart ülést d. e. 10 órakor; tárgy: a legtöbb adót fizetők 1907. évi névjegyzékének egybeállítására hozott határozat ellen beadott felekezések elintézése.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Evang. isteni tiszteletet tartott a reformáció emlékünnepe alkalmából okt. hó 31-én az áll. gimnázium tornatermében Reichert Gyula kistormási ág. ev. lelkész. Ünnepi beszédének alap igéit az Apostolok cselekedeteiről írott könyvből merítette. Beszédében párhuzamot vont Saulnak megtérése s Luthernek reformátorrá létele között. Végül a reformált egyházak fennmaradásáért s a más vallásfelekezetet belükkel való testvéri egyetértésért imádkozott. Isten tisztelet után kiosztotta az uri szent vacsorát Az isteni tiszteleten mintegy 100-an vettek részt, közöttük számos református. Az „Erős várak” kezdetű éneket dr. Bartal Kornél gimnáziumi énektanár harmóniumon kísérte. A tornaterem bejáratánál persely volt kitéve a Szekszárdon felállítandó ág. ev. templom szent edényeinek beszerzésére szánt adományok számára. Az ág. hitvallásnak ez uton is köszönetüket fejezik ki Reichert Gyula lelkész urnak, s kérik, hogy jövőben is nyújtson alkalmat nekik Isten igéjének hallgatására. A reformáció emlékünnepe. A re-

reformáció emlékünnepe okt. hó 31-én Szekszárdon is megtartották. Borzsák Endre ev. ref. lelkész a tanintézetek növendékei s a nagyközönség előtt szép ünnepi beszédben vázolta a nap jelentőségét.

KÖZSÉGI ÜGYEK.

Jegyzők és a járási számvevői intézmény. A völgyeségi járási jegyzői egylet e hó 4-én gyűlést tart Bonyhádon. E gyűlés összehívására főleg a járási számvevői intézmény életbeléptetése szolgáltatott okot. Az egyes jegyzőkhöz szétküldött bizalmas elnöki megkeresés ugyanis azt konstataálta, hogy „mindazok a szép remények, melyek a járási számvevői állások rendszerezéséhez fűződtek, csalódássá váltak, mert a járási számvevők megkezdett működése az eddig már megszokássá vált teendőikkel homlok-egyenest ellentétben áll.” Szóval „rossz a törvény, mert a járási számvevői teendőket nem precizizozza eléggé.” S az új járási számvevő ragaszkodván a törvény betűszereint való végrehajtásához, oly újításokat követel, a melyek a község önkormányzati jogát is közelről érintik. Ezért tehát a jegyzők meghívják gyűlésükre az új járási számvevőt s a főszolgabíró is, hogy ott ezeket a dolgokat férfias higgadsággal megvitassák. Ennek eredményétől függ további állásfoglalásuk.

HIREK.

— Az alispán helyettesítése. Döry Pál alispán Dobovára utazott, hogy ott a sorozásnál, mint a bizottság elnöke — részt vegyen. Távollétében az alispáni teendőket Simontsits Elemér végezte.

— A főorvos helyettese. Dr. Hangel Ignác vármegyei főorvos Dombóvárton van elfoglalva a sorozásnál. Helyetteséül Simonitsits Elemér főjegyző, alispánhelyettes dr. Dragics Imre járásorvost rendelte ki s egyúttal megbizta őt a Szekszárdon felmerült vörheny-járvány miatt szükséges óvintézkedések legszigorubb ellenőrzésével.

— Eljegyzés. Fördös Gyula gazdasági intéző, Fördös Géza paksi ügyvéd fia eljegyezte Görtz Irmát, Görtz Arthur nyugalmazott cs. és kir. tábornok leányát Linczről.

— Papszentelés a pécsi egyházmegyében. Gróf Zichy Gyula dr. megyéspüspök, tekintettel az egyházmegyében beállott rendkívüli paphiányra, e hó 4-én és 5-én pappá szenteli a pécsi hittudományi intézet hét végzett növendékét. A leendő újmisések a következők: Csizmadia István (Ujkapela), Horváth János (Horvátnádalla), Jung Ádám (Zomba), Koch Alajos (Szigetvár), Reif József (Németpalkonya), Seleznik Károly (Szekszárd) és Thán Nándor (Beremend).

Kinevezés. A közalapítványi kir. ügyigazgató Orffy Imre dr. ügyvédjelöltet, Orffy Lajos szekszárdi takarékpénztári vezérigazgató fiát, a közalapítványi kir. ügyigazgatósághoz díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— A nőegylet új tagjai. Az „Egyesült szekszárd-tolnamegyei nőegylet” tagjai sorába beléptek: Bunn Lajosné Paksról, György Györgyné, Janosits Károlyné és Mirth Lászlóné Szekszárdról.

— Előléptetés. Módly Zoltán pécsi 19. honvéd gyalog ezredbeli hadnagyot, a király 1906. okt. 31-től való ranggal ugyanoda főhadnaggyá nevezte ki. Örvendünk a szép képzettségű honvédtiszt előmenetelén.

— Emlékbeszéd. A mostani Rákóczi ünnepség alkalmából Szigetvárott, az ottani Zrínyi emlék előtt Bali Sándor ottani polgári iskolai tanár, lapunk munkatársa tartott igen sikertült emlékbeszédet.

— Betétszerkesztéshez felvétel. Körmeny József a szekszárdi, Gerscha Henrik pedig a tamási-i betétszerkesztéshez ideiglenes másoló díjnokul vétetett fel.

— Ideiglenesen nyugdíjazott miniszteri osztálytanácsos. dr. Novák Sándor vármegyénk

I-ső aljegyzője, később belügyminiszteri titkár, huzamosabb idő óta tartó betegeskedése miatt ideiglenesen nyugdíjba ment. A derék, kiválóan szorgalmas tisztviselőt ideiglenes nyugalmaztatása alkalmával a király osztálytanácsosi czimmal tüntette ki. Kívánjuk, hogy a rokonszenves tisztviselő régi egészségét mihamarább visszanyerje s mielőbb ott lássuk ismét dolgozó asztalánál.

— **A baja-bátaszéki vasuti híd építése.** Nemsokára megindul a Dunahíd építésének munkája. A vállalati és az állami mérnökök, úgy a többi alkalmazottak már Baján vannak. Eddig a lakáskeresés és irodaberendezéssel voltak elfoglalva. Ez a munka belevén fejezve, a mérnökök a munka színhelyén átvették munkarészüket. A munkások november 1-én érkeztek oda és hozzáláttak a dologhoz. Egyelőre Baján a vasuti állomás és Budapesti ut közötti részt végzik el, aztán a földmunkákat kezdik meg. A Duna tulsó oldalán, Bátaszéktól a Dunapartig a legrövidebb idő alatt lefektetik a síneket. A munka főrészt, a hidalapozást 1907-ik év május havában kezdik meg.

— **Vasut előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi miniszter Csik József bonyhádi és Török Emil mérnök budapesti lakosoknak Bonyhád—Hidasd állomásról, Kakasd—Szentgál—Agárdon át Tolna—Mözs állomásig és innen Fadd—Bartal pusztá—Dunaszentgyörgyön át Paks állomásig vezető helyi érdekű vasutvonalra az előmunkálati engedélyt megadta.

— **Felvétel.** Szekszárdra posta- és távirtda gyakornoknak a pécsi postaigazgatóság ifjú Nagy Béla szekszárdi lakost, Nagy Béla tanf. tollnok fiát vette fel.

— **A budapesti ügetőverseny nyertese.** Ifjú Bernrieder János vármegyei földbirtoikos a budapesti ügetőversenyen négyes fogatval első díjat nyert.

— **Bezárt iskolák.** Simontsits Elemér vármegyei főjegyző, helyettes alispán tekintettel arra, hogy Szekszárdon 19, s ezek közt több halállal végződő vörhenyeset fordult elő, az 1876. évi XIV. t.-cz. 81. §-a értelmében a járványt megállapította, egyuttal a jelzett törvény 33. §-a értelmében intézkedett, hogy Szekszárdon az összes óvodák, népiskolák, köztük a Mayer Arlow-féle magániskola is — bezárassanak. Felhívta egyuttal Szekszárd város polgármesterét, hogy a 151. §. értelmében a járvány-bizottságot sürgősen alakítsa meg s a szükséges óvintézkedéseket mielőbb tegye meg. Ezen intézkedések megtételének szigorú ellenőrzésével dr. Dragics Imre járásorvost bízta meg. A polgári fiú és leányiskola, úgy a főgimnázium, a hol már szintén volt megbetegedés, továbbra is megfigyelés alatt maradnak, de ha még csak egy megbetegedés fordul elő, szintén be fognak zárni. Az alispán helyettese a járvány esetéből kifolyólag a szekszárdi izraelita népiskola iskolásközét a kir. tanfelügyelő útján igazolásra hívta fel, amiért iskoláit a hatóság mellőzésével bezáratta. Ez ugyanis a közigazgatási hatóság joga és közelessége. A városi közegészségi bizottság dr. Hirling Ádám polgármester meghívására tegnap d. u. gyűlést tartott, melyen járvány-bizottsággá alakult, elnökévé Wosinsky Mórt választotta s a várost kerületekre felosztva, utca-biztosokat küldött ki, akik máttól kezdve a betegség állásáról házról-házra járva szereznek meggyőződést.

— **Sorozási eredmény.** A Tamásiban Forster Zoltán tb. főjegyző, polgári elnök vezetése alatt megtartott fősorozás eredménye a következő: Besoroztatott 289, fegyverképtelennek nyilvánított 110, visszahelyezett 211, teljesen ismeretlen 27, távolmaradtak 113, póttartalékba helyeztetett 42. Összesen állítás köteles volt 692 egyén.

— **Műkedvelő festő.** Walacher Lajos, a szekszárdi népbank pénztárnoka a magyar műkedvelők társulatának f. hóban megnyitó kiállítására tiz igen sikerült olajfestményt küldött fel.

— **Halálozás.** Szabó György kölesdi ág. ev. tanító okt. hó 30-án meghalt.

— **Teaestély.** A nőegylet és r. k. ovoda egyesület második teaestélyét a r. k. olvasókör helyiségében f. hó 7-én tartja. Az estélyen érdekes hangversenyt rendeznek, a me-

lyen Hayt Ferenczné, Csathó Irén, Klieber Gizi, dr. Örfly Gyula, Szendrőy József működnek közre. Bélépő díj 1 K, kezdete 8 órakor.

— **Nyugdíjszabályzat jóváhagyása.** A m. kir. belügyminiszter jóváhagyta a községi és körjegyzők nyugdíjazásáról a vármegye törvényhatósági-bizottsága által alkotott szabályrendeletet.

— **Megismételt előadás.** A szekszárdi r. k. olvasókör a mult vasárnap előadott, „Rodostó“ című színművet holnap újra előadja. Jegyeket az elnökségnél lehet előre váltani. I. hely 1-40 fillér, II. hely 1 kor., állólhely 50 fillér.

— **A szekszárdi adóhivatali sikkasztás.** A szekszárdi m. kir. adóhivatalnál Lindtner Ármán és Vinkovits Vincze által elkövetett sikkasztási ügyben beállott az, a mindenki által eleve látott fordulat, hogy az elsikkasztott összeg jóval nagyobb a Lindtner által bevallott összegnél. Nagy László és Kontskó Andor pénzügyi számellenőrök a mult hó 17-étől egész t. hó 1-éig uton voltak s az egyes községekben, a közvetlen fizetők könyvecskéit összehasonlították a pénztári naplóval. Fárastjó, igazán lelket ölő munkájuknak értesülésünk szerint az a megállapítás a végeredménye, hogy 24554 kor. 16 fillért tesz ki az az összeg, a melyet a sikkasztók 1901. évtől kezdve eltulajdonítottak. Ezen összeg elsikkasztását Kurz Ilona 28 koronás befizetésének zsebtételével kezdték meg, de ezt nemsokára követték 200—400 koronás tételek, úgy azonban, hogy az egyszerre elvitt összeg 2000 koronánál sosem volt nagyobb. Az elsikkasztott főösszeg egyes községek közvetlen fizetői között így oszlik meg: Decsről elvitték 1115, Bátaszékről 8593 kor. 34 fillért, Tolnárról 2500, Fadról 1708, Hencséről 520, Gindlicsalárról 2947-82, Kajdaesről 3000, Dörpatlanról 2970, Dunaszentgyörgyről 100, Pilisről 200 koronát. Az adófizetők kis könyvében az összegeket együttesen nyugtatták, de több helyen egyedül Vinkovits aláírása fordul elő. Szekszárdon most végzik az összehasonlítást. Itt eddig 6203 koronára tehető az elsikkasztott összeg. Több kereskedő adókönyvében egyedül Vinkovits nyugtatta az összeget, így nagyon valószínű, hogy egyedül is tulajdonította el. Tehát most már az iroda-átalányt is beleértve, 32 ezer koronára rug a sikkasztás főösszege. Ebből azonban Lindtner 1904. áprilban 3400, októberben pedig 400 koronát visszatértetett. Hogy a Lindtner előtti időkben is volt-e visszaélés, azt a későbbi vizsgálat fogja kideríteni.

— **Új árverés.** A Pleszky-féle 14 holdas, agrárkölesös szőlőt Spányi Leó dr. ügyvéd vette meg 6330 koronáért, de most Müller Bernát bórkereskedő és társai utóajánlatot adtak be 7009 koronával, így új árverés lesz.

— **Eltűnt fiú.** Somosi János dombovári illetőségű 12 éves fiú szülei lakásáról még mult hó 24-én eltávozott s azóta vissza nem tért. Személyleírása: kifejlett termetű, szőke haja, barna szemű és hosszasa arcu; sötét kék kabátot, kopott zöldes kalapot, fűzős cipőt, fekete harisnyát és sárga csíkos sötétké alapu trikó inget viselt.

— **Esküvő.** Ráduly Sándor betűszedő, f. hó 10-én d. u. 4 órakor tartja esküvőjét Szekszárdon a belvárosi r. k. templomban Strott Bözsikével.

— **Villanyvilágítás a pályaudvaron.** Lapunk mult számában a vasuti pályaudvar rendezésével kapcsolatosan a világítás kérdéséről is megemlékeztünk. Illetékes helyről értesítenek bennünket, hogy az állomás világnyal való világítása befejezett dolognak tekinthető; mert a villanytelep előzékeny igazgatója a szükséges világítást minden körülmények között szolgáltatni fogja.

— **Szegény emberek fája.** Ilyen czim alatt mult heti vezércikkünkben hírt adtunk arról az újabb irányatról, illetve törekvéstről, mely az utak mentét a szegény embernek hasznos hajtó szederfák helyett, az alig valami hasznos hozó gyümölcsfákkal akarja beültetni. Most legilletékesebb helyről Alacs Zoltán kir. főmérnök, államépítészeti hivatali főnök urtól azt a megnyugtató felvilágosítást kaptuk, hogy ily fajta mozgalomról vármegyénkben szó sem lehet. Az

illetékes miniszteriumok ugyanis arra a megállapodásra jutottak, hogy csak a magasabb fekvésű, hegyes vidékek útjait szegélyezik gyümölcsfákkal — míg a déli fekvésű vármegyékben, hol a selyemtenyésztés nagyobb eredménnyel kecsegtet, az utak széle szederfákkal lesz befásítva. Így a kérdés megoldása helyes mederbe tereltetett. Fő, hogy a szegény emberek fája megkíméltesse, sőt okos intézkedésekkel egyre szaporíttassék!

— **Halálozás.** Szecskás Mihály posta-és távirtda segédellenőrt és nejét szül. Béky Borbálát nagy csapás érte Vilma leányuk, legszebb viruló korában, életének 20-ik évében folyó évi október hó 31-én d. e. 11 órakor elhunyt. A boldogult földi maradványait november hó 1-én d. u. 4 órakor nagy részvet mellett helyezték a róm. kath. egyház szertartása szerint, az újvárosi új temetőben lévő családi sírboltba örök nyugalomra.

— **Vendéglősök gyűlése.** A szekszárd-és vidéki vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok mult hó 24-én Szekszárdon az Obernig féle vendéglőben gyűlést tartottak, melyen szakegylet alakítását határozták el. A tisztikar tagjai lettek: Tóth Gyula elnök, Sánta János jegyző, Fehér József pénztáros dr. Zsigmond Ferencz ügyész.

— **Bíróválasztás.** Bátaszék községben a lemondás folytán megüresedett bírói állásra, a Bajó Pál főszolgabíró elnökele alatt tartott tisztújításra Gerner Mihály II. bíró, ennek helyébe pedig Bakó Imrét választották meg.

— **Tűz.** Október hó 26-án Cz. Kis István alsó-nyéki lakosnak a község határában levő egymás mellé rakott szénaboglyái leégtek. A tűz irigy lelku gyújtogatók gonoszsága által keletkezett.

— **Megtámadott pásztor.** Munkácsi János Harez községi pásztorát okt. 28-án, a mint a teheneket legeltette, Barsi János (Patai) és Gyökér István síogárdi suhan-czok megtámadták s késsel több szurást ejtettek rajta; a szurkálókat feljelentették a bírósághoz.

— **Temető tűz.** A folyó hó 1-én tartott kegyelet ünnepen, este, a nagy szélben tüzet fogott a dr. Hirling Ádám polgármester családja sírján levő művirág koszoru. Hödl Gyula polg. isk. tanuló a vasárson át beugrott s még ideje korán eloltotta a tüzet.

— **A földmunkások szervezkedése.** Mult hó 29-én délután Pécsen gyűlést tartott a Hirschfeld-féle sörgyár vendéglőjében, a földmivelő munkások pécsi keülete. A gyűlésen Baranya, Somogy és Tolnavármegye 15 községe volt képviselve megfelelő számú küldöttekkel. A gyűlés foglalkozott az arató munkások helyzetével és elhatározta, hogy mivel a Darányi féle törvény oly rendkívüli hatalmat ad a munkaadók javára a szerződő aratók ellen, a közigazgatási hatóságok kezébe, egyelőre nem kötnék aratási szerződéseket. A gyűlés továbbá elhatározta, hogy mindhárom megyében nagyobb akciózt indítanak a földmunkások szervezése céljából, mivel csak az egységes szervezet képes megadni azon erőt, melynek segítségével sikeres küzdelemre, céljaik elérésére kilátásuk lehet. Végül pedig elhatározta azt is, hogy a Világszabadság cz. szaklapot erősebb pártfogásban részesítik, mivel a munkásság érdeke megkívánja, hogy a sajtóban is hangot adjanak nyervek kívánságaik, a sajtót pedig csakis megfelelő támogatással lehet fenntartani.

— **Gyűjtés a József kir. herczeg szanatóriumra.** A József főherczeg szanatórium egyesület felhívására Döry Pálné és Rác József közreműködésével f. hó 1. és 2-án a helybeli temetőbe és a helybeli róm. kath. templomokba gyűjtő perselyeket állítottak fel. A gyűjtés eredménye 80 korona 60 fillér volt, a kiadások levonásával a tudóbetegek szanatóriumának 74 kor. 60 fillér küldetett fel. A kegyes adományozóknak, továbbá Vaczek László, Vida József, Albert István, Bukovinszky József, Grünfeld Ignác és Molnár Mór uraknak kegyes jó indulatukért hálás köszönetét nyilvánítja Döry Pálné, Rác József.

— **Megverte az apját.** Iju Gyöpös István ócsényi lakos a mult vasárnap apját, id. Gyöpös Istvánt megverte úgy, hogy rajta

20 napig tartó testisérteést okozott, s azután megszökött. A lelketlen fiu után a esendőrség a nyomozást megindította.

— **Jönnek a színészek.** Szilágyi Dezső színigazgató előleges színház. jelentésében tudatja, hogy a napokban Siklósról Szekszárdra érkeznek.

— **Diszörség.** A Rákóczi illetve Tökölyi ravatalánál diszörséget álló képviselők között vármegyénkből részt vettek Szabó Károly a szekszárdi és Szluha János a szakcsi kerület országgy. képviselői is.

— **Lopott tárgyak a prsházban.** Decs-ről írják lapunknak: A decsi szőlőhegyi vin-czellérek s a többi lakók gyakran panaszkodtak a hegyesözöknök, hogy különféle tárgyaik elvesznek. A csöszök éber figyelemmel kísérték a bejelentett eseteket s e hó 20-án sikerült a lopott tárgyakra ráakadni. Az egyik csösz jelentést tett a községi bírónál, ki azonnal kirendelt egy rendőrt a csöszök segítségére. A kiküldött emberek egyenesen id. Ivanizs István gazdag decsi polgár tanyájához hajtottak és ott megtalálták a lopott tárgyakat. Volt ott női felső ruha, ágynemű, papucs, méz, dió, egy Hagenmacher féle sörös hordó is tele borral stb. A kérdésekre azt felelte id. Ivanizs István, hogy ő nem érti, hogyan kerültek ezek a tárgyak az ő tanyájába, nem tudja elgondolni se, ki hordhatta ő hozzá. A sok holmit felrakták kocsira, beszállították a község házára s itt az ügy további kutatás végett át lett adva a csendörségnek.

— **Hű feleség.** Engel Mihály dunaföldvári lakost felesége elhagyta s magával vitte közös szerzeményüket képező ágyneműket. Az ágyneműek visszaadása miatt Engel feleségét feljelentette.

— **Csendélet Pakson.** Filtzer György paksi lakos f. év okt. 29-én éjjel hazatérőben találkozott Seikkert Pál, Trapp Pál, Stiner Ádám és Bene Ferenc ottani legényekkel, akik minden ok nélkül botokkal megverték és késsel összeszurkolták. Sérülése életveszélyes.

— **Halálozások.** Dr. Hevesi Gyula tb. vármegyei főorvos neje dr. Hevesi Gyuláné szül. Sargóth Cornelia hosszas szenvedés után f. hó 1-én csendesen elhunyt. Az evangélikus egyház szertartása szerint ma d. u. temetik Dunaföldváron. Halálát gyászolják: Dr. Hevesi Gyula, mint férje; Mészáros Aurél, mint veje; Sargóth Miksa, mint fivére; Sargóth Miksáné sz. Takács Ilona, mint sógor-nője; Mészáros Aurélné sz. Kubányi Melánia, mint leánya; Mészáros Adrienne, Mészáros Melánia, Mészáros Aurélia, Mészáros Szeréna, Mészáros Gyula, mint unokái.

Simon Lajos decsi II. jegyzőt és nejét sulyos csapás érte, e hó 2-án este 6 órakor 4 hónapos Józika nevű kis fiukat a halál váratlanul elragadta.

— **Husarak.** A Tolnavármegye területén levő községekben a marhahusnak, de csak a közönséges levesféle husnak az ára szeptember havában legolcsóbb Tevelen volt, hol egy kilogramm ára 52 fillér; Györkönyben 56, Madocsán 96, Böleskén 104, Dunaszentgyörgyön 108, Bátaszéken 112, Nagyszékelyben 116, Tamásiban, Szakályon, Dunaföldvárott, Tolnán, Hőgyészen 120, Nagykönyin és Szekszárdon 128 fillér, mely egyúttal a legmagasabb ár. A völgyeségi és dombóvári járásban a husnak az átlagos ára 112 fillér.

— **Meggyilkolt ember hullája a Sióban.** Pálán mint tudósítónk írja, az elmúlt héten a Sióból egy ismeretlen férfi hulláját fogták ki. Közép, inkább magas termetű, jól táplált ember, egyszerű ruházattal, valószínűleg gyilkosságnak esett áldozatul, mert a lábai össze voltak kötve. Az esetről a bíróságot és a csendörséget értesítették, s az eddigi vizsgálat és boncolás annyit derített ki, hogy az illető valószínűleg még Városhidvégnél került a Sióba, mert a zsebeiben talált kis nyugta szerint Szántó J. város hidvégi lakosnak fizetett néhány koronát s a nyugtában Bardí János neve szerepel. Hogy neve tényleg az, bizonyítani látszik az ingébe vart B. J. monogram. Az orvosok megállapították, hogy a hulla fején repedés és a karján több ütés helye volt látható, melyből

határozottan lehet következtetni, hogy gyilkosságnak esett áldozatul. A további vizsgálat folyik.

— **Verekedés.** Ezelőtt kétt héttel Porteleki József és két bicskázó társa; pálfai legények vérezték be a koresma szobáit, a mikor csekély haszonatlanságért Bertalan Györgyöt sulyosan megszurkálták s rajta 20 nap alatt gyógyuló sulyos testi sértést ejtettek, a multhéten pedig a híres legények bátyjainak jutott eszébe a bicskázás. Ugyanis az esteli órákban Tóth Ferencet és fiával Porteleki János pálfai lakos összeveszett s azonnal bicskát rántva Tóth Ferenczel megbicskázta. Ekkor Tóth Ferenc fiával együtt fejszéért szaladt s az utcán végig rohanva, egyesült erővel Porteleki Jánost keresték, de megszökött s boszujukat nem tudták rajta kitölteni. A felbőszült Tóthok, erre egy az utcán végig haladó, teljesen ártatlan embert akartak leütni, kit valószínűleg ellenségnek néztek. De az ütés oly szerencsés volt, hogy a fejse a megtámadott ember karján csak a ruhát érintette. A csendörök a nyomozást megindították. Pálán bizony nagyon gyakoriak az agyonütések és verekedések, jó lenne egy csendörörsöt felállítani.

— **A „csömöge“ ára.** ifj. Zlanyinka János az ősz folyamán csömöge hordásért több, mint 500 korona fuvarot kapott, amelyet lakásán helyezett el. Felesége mult hó 15-én, míg Szlanyinka hazulról távol volt, az 500 koronát magához vette s kis gyermekével ismeretlen helyre szökött.

Muzeum, közintézetek ügyei.

Felolvasások a muzeumban. A vármegyei muzeumegyesület választmánya mult hó 29-én tartott ülésében elhatározta, hogy a muzeumi felolvasásokat az idén is folytatja s az ifjuság, az ipartestületi- és polgári olvasókörök tagjai részére ingyenes felolvasások is rendez. A felolvasások e hó 3-án és 4-én megkezdődnek és ettől kezdve minden második szombaton, este 6—7-ig a tanulóifjuság részére, vasárnap este 6—7-ig az ipartestületi és olvasóköri tagok részére ingyenes, vasárnap este fél 9-től fél 10-ig pedig az intelligentia részére a szokásos 50 fillér belépő díj mellett lesznek megtartva. Az előfelforolt egyletek elnöksége részére, az egyet nagysága szerint, megfelelő számú ingyen jegyek lesznek az előadás előtt néhány nappal kiosztva. E hó 3-án és 4-én felolvasásra kerül; *A keletázsiai világforgalom utja; 1. rész Fiumétől Japánig.* Ez a következő felolvasásnak bevezető része.

TANÜGYI HIREK.

Megszűnt magániskola, Hőgyészen Klein Ida magániskolája megszűnt.

Korpótlék államsegély beszüntetése. Kabai Tani Ferencz medinai ev. ref. tanító 200 kor. korpótlék államsegélyét nyugdíjaztatása folytán a közoktatásügyi miniszter beszüntette.

Államsegély. A paksi állami polgári fiúiskolában a latin nyelv tanításának részben való költségére 180 kor. államsegélyt engedélyezett a miniszter.

Kinevezés. A dombóvári állami elemi iskolánál VI. és VII. tanítói állomás szerveztetvén, ezen állomásokra Kovács Mária okl. tanítónő neveztetett ki és Cságoty Aranka őszentiváni áll. tanítónő helyeztetett át.

Nyugdíjintézetbe felvétel. Bartók János sióvárdi róm. kath. tanító 1906. jan. 1-től kezdve 600 koronával az országos tanítói nyugdíjintézetbe felvétetett.

Tanítóválasztások. A medinai gör. kel. iskolához Petrovics Irén tanítónő választott meg. — Keleti Márton kocsolai róm. kath. tanító a zombai róm. kath. iskolához választott meg.

Iskola megnyitása. A betegség miatt hatóságilag bezárt tamási-i róm. kath. iskola és községi ovóda a betegség megszűnése folytán megnyitott.

Államsegély 1906-ban. A tanítói fizetés kiegészítésére az egész országban 6,158 tanító 2.127.855 korona államsegélyt kap. Korpótlék államsegélyben pedig 15,308 tanító 1.530.800 koronában részesül.

Uj segédtanfelügyelői állások. Az 1907. évi költségvetésben 9 új segédtanfelügyelői állás van felvéve, melyre csakis tollnokokat neveznek ki és a tollnoki állásokat egyidejűleg be is szüntetik s valamennyit fokozatosan segédtanfelügyelőnek nevezik ki.

Üresedésben levő menedékházvezetői állások. A medinai és felsőnáni községi állandó menedékházvezetői állomások üresedésben vannak.

Gyermeknaptárak. A kir. tanfelügyelő 100 gyermeknaptárt osztott szét a tanítók közt terjesztés és megrendelés végett.

Tanítóválasztás. A tamási i rk. iskolához tanítónak Mayer József okl. tanító választott meg.

Uj iskolaszék. A mázai községi iskolaszék újra alakult. Elnökké Brogli József körjegyzőt választották meg, ki a tanügy érdekében eddig is igen sokat fáradozott.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Tekintetes Szerkesztő Úr!

A „Tolnavármegye“ heti lap legutóbbi számának hír rovatában egy cikk jelent meg a járási irnokok kérelme címén s miután ezen közlemény nagyfokú tájékozatlansággal iratott, engedje meg tekintetes szerkesztő úr, hogy becses lapjában ezen az ügyre vonatkozó tényállást röviden ismertessem.

A vármegye összes járási irnokai egy közös kérvényt nyújtottunk be a törvényhatósági bizottsághoz, melyben kérelmezzük, hogy tekintve azon körülményt, miszerint a vármegyei ügyviteli szabályzat ugyanazon munkakört állapítja meg a járási irnokok részére, mint amelyet a központi megyei kezelő személyzeti tagok végeznek, sőt a szorosan vett kezelési teendőknél kívül fogalmazási szakban is működünk, az 1904 évi X. t. cz. 11-ik §-ában foglalt jogával élve, járási irodatiszti állás szervezésével tegye lehetővé, hogy a X. fizetési rangosztályba lép-hessünk elő.

Kérvényünkben az ezzel kapcsolatos jogos és méltányos egyéb indokainkat is felhőztük. Tehát nem czim adományozásért folyamodtunk, amint azt a cikkíró ur közleményében helytelenül megjegyzi, hanem működési körünknek, illetve végzett munkánkhoz megfelelő díjazását kérelmezzük, amely kérelem szerény nézetem szerint jogos és méltányos; mert bármely hosszú szolgálati idő, szorgalom és használhatóság nem teszi jelen viszonyok között lehetővé azt, hogy ezen minőségünkben magasabb fizetési osztályba jussunk, a fokozatos előmenetel ilyen állások szervezése nélkül teljesen ki van zárva és e nélkül sorsunk javulása soha sem várható, pedig teendők, mint már említém, ugyanazonos és ép oly fontos, mint a X. rangosztályba sorozott, más megyei kezelő személyzeti tagé.

Ezen állások szervezése, hogy mennyire kívánatos, leginkább igazolja a járási főszolgabíró urak pártoló véleményezése, kik legjobban tudják: mennyire szükséges egy gyakorlott s állandó kezelő személyzeti tag a járásban.

Egyébiránt ilyen állások már is vannak a bíróságoknál, sőt nem egy, más vármegye járásaiban.

Bizunk vármegyénk böles vezetőiben és a tek. törvényhatósági bizottságban is hisszük, hogy kérelmünk meghallgatásra talál annyival is inkább, mert az ezen új állások szervezésével fölmerülő alig említésre méltó fizetés különbözet, az állam terhére hárul.

Gyöngy 1906 október 29-én.

Tekintetes szerkesztő urnak alázatos szolgálja

Laurencsits Gábor,
járási irnok.

Köszönetnyilvánítás!

Mindazok kik felejthetetlen

Vilma

leányunk temetésén részt vettek, fogadják ezuton köszönetünk nyilvánítását.

Szecskás Mihály és családja.

Szerkesztői üzenetek.**V. J. Dunaföldvár.** Cikkét jövő számban hozzuk. Üdvözlét.**Htair.** A szép tárczát nagyon köszönjük. Nemsokára közöljük.**HIRDETÉSEK.****Kocsola község betétszerkesztő bizottságától.**

9 sz.

Biz. 1906

Hirdetmény.

1-3

Kocsola község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886:XXIX., 1889:XXXVIII. és az 1891:XVI. t.-cikkében előirt helyszíni eljárás végett és pedig egyelőre csupán az azonosító **1906 évi december hó 1. napján** az azonosítás befejezte után pedig a bizottság a községben megjelenend.

Ennélfogva felszólítanak:

1. mindazok, a kik a telekjegyzőkönyvben előforduló bejegyzésekre nézve okadolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a bizottság előtt a kitűzött határnapon megkezdendő eljárás alatt jelenjenek meg és előterjesztéseiket igazoló okirataikat mutassák fel;

2. mindazok, a kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, hogy a tulajdonjog telekkönyvi bekebelezését a kitűzött határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézett szabályszerű beadvány útján kieszközöljék, vagy a telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okiratok alapján a telekkönyvi bejegyzés iránti kérelmeik előterjesztése végett a bizottság előtt jelenjenek meg, ha pedig telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, az átírásra az 1886:XXIX. t.-cz. 15-18. §-ai és az 1889:XXXVIII. t.-cz. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött bizottság előtt igazolják, vagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ez uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték-elengedés kedvezményétől is elesnek;

3. azok, a kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött bizottság előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Tamásiban, 1906 évi október 26-án.

Kardos Herman,
s. tkönyvvezető.**Dávid Samu,**
kir. albiró.**Tolnavármegye dunaföldvári járásának főszolgabirájától.**

5490

1906.

Pályázati hirdetmény.

A járásomhoz tartozó Dunaszentgyörgy nagyközségben ujonnan szervezett

községi orvosi állásra

ezennel pályázatot hirdetek s felhivom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 95. §-a, illetőleg az 1876. évi XIV. t.-cz. 143. §-a alapján felszerelt kérvényüket hozzám **f. évi november hó 22-ig** nyújtásák be, mert a később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

Az orvosi állás javadalmazása:

1. Évi fizetés havi részletekben 1600 korona.
2. Természetbeni lakás (egyelőre egy évig terjedő ideig ideiglenes lakás.)
3. Látogatási díj nappal vényirással 1 korona.
4. Látogatási díj éjjel vényirással 2 korona.
5. Halottkémlésért évenként 60 korona.
6. Orvosi bizonyítvány és látletelek, ugy műtétek s az itt fel nem sorolt egyéb orvosi teendőkhöz a megválasztandó orvos meghallgatása után megállapítandó díj.

7. A vágóbiztosi teendőkhöz a megállapítandó díj fizetésért való ellátása. Megjegyzem, hogy gyógyszerár fel nem állításáig kézi gyógyszerár tartására köteleztetik a megválasztandó orvos, kinek részére a szükséges engedély kiadását az előjáróság fogja kérelmezni.

Az előjáróság által igazolt szegényeket ingyen gyógykezelés és orvosi segélyben tartozik a megválasztandó közs. orvos részesíteni.

A választást **f. évi november hó 24-én d. e. 10 órakor** Dunaszentgyörgy községházánál fogom megtartani s a megválasztott orvos állását legkésőbb **f. évi december hó 1-ig** elfoglalni köteles leend.

Paks, 1906. évi október 23.

Rassovszky Julián

főszolgabíró.

2-2

**Legolesőbb
bevásárlási forrás****ifj. GLANTZ MIKSA**

rőfös és rövidáru kereskedésében

SZEKSZÁRDON.

2-26

3717 szám.

tk. 1906.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyönki kir. jbiróság, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Szenci Ferenc simontornyai lakos végrehajthatónak, Kohu Béláné szül. Tandler Gizella upesti lakos végrehajtást szenvedő elleni 400 kor. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a szekszárdi kir. törvényszék (a gyönki kir. járásbíró) területén lévő Simontornya községben fekvő, a simontornyai 1367 sztkvben Kohu Béláné szül. Tandler Gizella nevében álló 1 sorsz. 462/a. hrsz., 239 számú házra és udvartérre az árverést 768 koronában elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1906 évi november hó 26-ik napján d. e. 10 órakor** Simontornya községében megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gyönk, 1906 évi szeptember hó 16-án.

A gyönki kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság.

Erdős,
kir. albiró.**Üzlet áthelyezés.**

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

czipész-üzletemet

a Széchenyi-utczai Martin-féle házba helyeztem át.

Midőn a nagyrabecsült közönségnek eddigi támogatásáért köszönetet mondok, kérem továbbra is b. pártfogását.

Kiváló tisztelettel

6-6

Moizes Károly.**Tüzifa és szén eladás.**

Van szerencsém a tisztelt közönségnek tudomására adni, hogy telepemen amerikai rendszerű Fairbanks-féle **benzinmotort** állítottam fel, melylyel a legjobb minőségű száraz

kemény tüzfát

felvágom s 10 kilótól kezdve 2 kor. 80 fillérért métermázsánkénti sulyban árusítom.

Továbbá mindennemű bel- és külföldi hasáb és dorong tüzifa, valamint **szén** a legjutányosabb áron beszerezhető telepemen.

Kivánatra a fát saját kocsimon házhoz szállítom.

Tisztelettel

Mutsenbacher Ödön

tüzifa és szénkereskedő
a szekszárdi vasuti indóházzal szemben,
saját házában.

11-11

Ház eladás.

Uj-utezában lévő 377. számú ház, mely áll 4 szoba, 2 konyha, pincze és hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt szabadkézből eladó.

Bővebb értesítést nyújt a kiadóhivatal.

Fischl Lajos butor- és épület-asz-

talos, a „Pirnitzer József és Fiai“ kereskedők házában tart dus raktárt a legújabb és legmodernebb butorokból, szalon-, ebédlő- és irodaberendezésekből, részletfizetésekre is. Azonkívül nagy raktárt tart vasbutorokból. Asztalos-munkák a leggyorsabban, jutányos áron készülnek.

A tolnai piac és vásári helypénzszedést, 1907. év január 1-től kezdve

bérbeadni

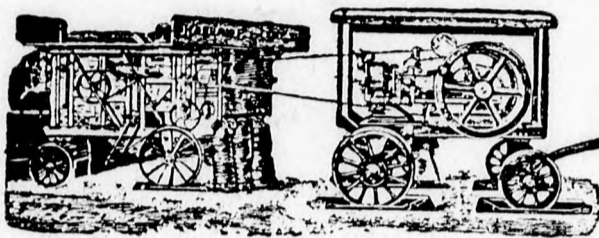
szándékozikom.

Érdeklődők forduljanak: **Braun Sándor** tolnai lakos, bérlettulajdonoshoz.

4-4

A világ legjobb cséplőkészletei
Teljes jótállás kitűnő cséplésért.

Hatósági engedély nélkül szalmafedeles házak között is használhatók.

112 díjjal kitüntetett!!

A világ legegyszerűbb és leg-tökéletesebb **motor-**

cséplőkészleteit

valamint a leg-tökéletesebb **benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorokat** ajánlja teljes jótállás mellett leg-jutányosabb áron 3-5 évi részletfizetésre:

Kállay motortelepe Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

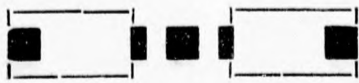
Csak ezen telepen szerezhetők be a világhírű, szabad szemmel látható befeccsen-dező készülékkel ellátott **gazdasági és ipari célokra legalkalmasabb**

benzin-, petrolin-, ásványolaj-motorok

és villanyos gyújtású benzinlokomobil cséplőkészletek.

Nagy munkateljesítés. — Olcsó árak. — Legcsekélyebb napi költség.

Aki elismert kitűnő szerkezetű olcsó motort akar venni, forduljon bizalommal ezen szakértő céghez. 2-25

Tessék a pontos
cízre ügyelni!**Kállay Motortelep Budapest, Nagymező-utca 43.****Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.****Az Aranka
crème
eredete.**Egy tégely Aranka-crème
ára 1 kor.Egy darab Aranka-szappan
ára 70 fill.

Kapható:

HEGEDŰS BÉLA»Magyar Koronához«
címetű gyógyszertárában**Kalocsán.**

A legnagyobbat vétkezik az, aki az Isten adománnyát, a szépséget nem becsüli meg. — Igen ferde felfogás, ha valaki bőrápolási szempontból valamely arc-crémét és szappant használ, hogy az már kendőzés volna. Mert az tény, különösen a nőknél, hogy akár a konyha gőzétől, akár az éles levegőtől, vagy szakszerűtlen mosódástól a bőr az arczon vagy a kézen romlik. Vagy érdes lesz, vagy hámlik, vagy pürsenésses, vagy a zsirosságtól fényes, szóval elveszti eredeti üdőségét, bársonyos simaságát, csuf, öreges kinézetet kölcsönöz.

Igen sokan több-kevesebb eredménnyel igyekeztek a bajon segíteni. Én, ki szintén több éve foglalkozom a cosmetikával, áttanulmányoztam minden eddig forgalomba jött szépitő szert és mindegyikből, amit jónak találtam, kiszedtem és sikerült ezekből egy egészen új crème-massát összeállítanom, amely jóságban és biztos hatásában, valamint ártalmatlanságban felülmúlja az összeset.

Ez az Aranka-crème.

Bőr által teljesen felszívódik, az arczbőrt gyengéddé, fehérré, bársonysimaságúvá, tisztává, üdévé és frissé teszi. Védi a bőrt napsütés, napégés, szélfúvás, por, hideg, meleg stb. ellen. Nélkülözhetetlen mindenkinek, ki arczbőrt kicsit is ápolni akarja. Mivel teljesen felszívódik, nem teszi a bőrt zsiros tapintatúvá, fénylővé, s ezért aappal vagy bármiféle világításnál arczpor helyett használható.

Aranka-szappannal együtt használva biztos eltávolítja a szeplőt, májfoltot, pattanást, pürsenést és mitesszereket.

27-30

BÁTER JÁNOS

könyv-, papir- és írószer-kereskedése
SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.

A legfinomabb magyar gyárt-
mányu

olajfestékek, ecsetek,

legjobb minőségű festővász-
s mindennemű festészeti
cikkek, a festőművé-
szet remekei paspartouk-
ban, nagy választékban a leg-
jutányosabb áron kaphatók.

Festőmintákat kikölcsönözünk

Női kalap-divatterem.

Szekszárd és vidéke tisztelt hölgy-
közönségének szives figyelmébe aján-
om a dus raktáron levő legújabb
párisi divatu őszi és téli

női kalap-ujdonságaimat

a lelegeánsabb kivitelben, ugyszintén
gyermek kalapok, gyászkalapok,
menyasszonyi fátyolok és koszoruk
nagy választéka.

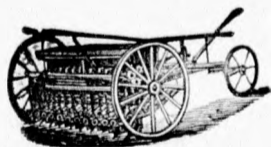
Olesó árak! Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések postafordultá-
val eszközöltetnek.

A n. é. hölgyközönség szives párt-
fogását kérve, kiváló tisztelettel

Frának Jánosné

Szekszárd,
Széchenyi-utca.

DEBULAY IMRE

gazdasági gépraktára SZEKSZÁRD.

Állandó nagy raktárt tart legújabb
szerkezetű

vetőgépekben

mindennemű gabona részére, külön
szerkezet lóheremag részére; továbbá

szecsavágó,

répavágó, kukorica-morzsoló, daráló
gépekben, borprés és szőlőzúzókban.

A raktár bármikor megtekinthető
Sédpaták-utca 1122. sz. alatt. 18—26

Mit igyunk?

Bort és vizet, de csakis

**BORSZÉKI GYÓGY-
BORVIZET**

amely a legegészségesebb és legkellemesebb üdítő ital
talán az egész világon!

Kínese Erdély adja, de egész hazánk büszkesége ez a kel-
lemes összetételű víz, amely kivivta a külföld bámulatát is.

Fájdalom, a szállítás okozta nehézségek miatt eddig csak jó
drágán volt beszerezhető, így a nagyközönség az értéktelenebb,
de olcsó kulforrások vizét kapkodta, vagy pedig mesterséges
vizet ivott.

De most a borvizek királya elfoglalja megillető helyét.

**Hallatlan olcsó árak, óriási kedvezmény, —
ihatja ur, szegény!**

Egyedüli főelárusító vidékünkön

15—52

Kiss Pál paksi fűszerkereskedő,

aki azonban ebből a pompás üdítő italból minden nagyobb köz-
ségben állandó raktárt létesít.

Igyunk hát borszékit!

1⁴/₁₀ literes palaczk 1 literes palaczk 1/2 literes palaczk
48 fillér. 40 fillér. 30 fillér.

A régi árnál majdnem felényivel olcsóbb!
Vendéglősöknek és nagyban vásárlóknak még nagyobb ked-
vezmény. Az üres palaczkokat az elárusítók visszavásárolják!

Szekszárdi főeladás: **Ferdinánd Antal és fiainál.** Tolnán
Trutzer S. és Társa, Dunaszentgyörgyön **Ká mán Dániel,**
Dunaföldváron **Schwendtner Ferencz,** Faddon özv. **Ékes**
Edéné, Gyönkön **Weil Ádám,** Bonyhádön **Ermel Adóif** és
Novotny Rezső fűszerkereskedőknél.

BÁTER JÁNOS

KÖNYVNYOMDÁJA
SZEKSZÁRD.

Készít a legrövidebb idő alatt izléses, tiszta kivitelű

NYOMTATVÁNYOKAT,

u. m.: számlákat, körleveleket, műveket,
falragaszokat

és minden e szakba vágó munkát a legjutányosabb áron.

Varrógépek!

Az eredeti „**AFRANA**“ varró- és műhímző gépek a jelenkor
legtökéletesebb varró- és műhímző gépei. — Eredeti

Wettina, karikahajós, Central-Bobbin és Singer

családi varrógépekből állandó nagy raktárt tartunk.

10 évi kezesség. Eladás kedvező részletfizetésre is.

Használt varrógépeket becserélünk. Varrógép javításokat kezesség
mellett elvállalunk.

Nagy raktár varrógép alkatrészek és kellekekből.

MÜLLER TESTVÉREK

műgépészek

varrógép, kerékpár és gazdasági gépek nagy-
raktára és javító műhelye 17—17

SZEKSZÁRD, Kaszinó-bazár.